

Su Ürünleri İşleme Ve Değerlendirme Tesislerine Çalışma İzni Verilmesine İlişkin Genelge

Genelge No 2002/17

1. GİRİŞ

Su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerinin teknik ve hijyenik şartlara uygun olarak kurulması, işleme ve değerlendirme işleminin bu şartlar çerçevesinde gerçekleştirilmesi ve insan tüketimine uygun kaliteli ve güvenli su ürünlerinin pazara arz edilmesi günümüzde büyük önem taşımaktadır. Bunların sağlanabilmesi için su ürünleri tesislerinin, öncelikle su ürünleri mevzuatında belirtilen alt yapı, teknik ve hijyen şartlarını yerine getirmesi gerekmektedir. Tesislerin, aranılan şartlara uygun olduğu ve bu şartlar dahilinde çalışacağı ise tesis çalışma izin belgesi ile belgelenmektedir.

Bu doğrultuda genelge, işleme ve değerlendirme tesislerinin faaliyete geçmeden önce çalışmaya başlayabilmeleri için, çalışma izni verilmesine yönelik yapılacak işlemler ile uyulması gereken hususları belirlemek, faaliyette bulunan tesisler için bu doğrultuda yapılacak işlemlere açıklık getirmek ve uygulamada birlikteliği sağlamak amacıyla hazırlanmıştır.

2. TANIMLAR

Bakanlık: Tarım ve Köyşleri Bakanlığıdır.

İl Müdürlüğü: Tarım ve Köyşleri Bakanlığı İl Müdürlükleridir.

Denetim Elemanı: Bakanlık İl Müdürlüğü Kontrol Şube Müdürlüğünde su ürünleri konusunda çalışan ve denetim elemanı olarak Bakanlık Onay Listesinde ismi bulunan, Ziraat, Su Ürünleri, Kimya, Gıda, Biyoloji veya Veterinerlik alanında lisans veya lisans üstü düzeyde eğitim görmüş personeldir.

Çalışma İzni: Kurulmuş olan ve yerinde yapılan inceleme sonucu alt yapı, teknik ve hijyenik şartları ve belgeleri uygun görülen su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisinin faaliyete geçmesi için Bakanlık İl Müdürlüğü tarafından verilen izin belgesidir.

Su Ürünleri İşleme ve Değerlendirme Tesisi: Su ürünlerinin ham maddeden başlayarak, sınıflandırma, işleme, değerlendirme, tüketime veya pazarlamaya elverişli hale getirme işlemlerinin yapıldığı, satış yerlerine gönderilmek veya ihraç edilmek üzere depolandığı (fabrika gemileri dahil) tesisler ile bu tesislerin tamamlayıcı ünitelerini ihtiva eden yerlerdir.

Çalışma izni Olan Tesisi: Genelgenin yayımından önce İl Müdürlüklerince çalışma izni verilen su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisleridir.

Çalışma İzni Olmayan Tesisi: 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa ilişkin Su Ürünleri Yönetmeliğinin yayım tarihinden önce kurulmuş olan ve/veya çalışma izni bulunmayan su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisleridir.

Çalışma İzni Kayıt Defteri: Verilen çalışma izinlerinin bir sıra dahilinde kayıt edildiği, kayıt tarihinin ve belgeye yönelik yapılan değişikliklerinde belirtildiği defter.

3. GENEL HÜKÜMLER

3.1. 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu'na ilişkin Su Ürünleri Yönetmeliğinin 25'inci maddesinde, "Su ürünleri işleme tesisi kuran gerçek ve tüzel kişiler faaliyete geçmeden önce Bakanlığa müracaat ederek çalışma izni almakla yükümlüdürler. Uygun görülen tesislere çalışma izni verilir." hükmü yer almaktadır.

Gıda Üretim ve Satış Yerleri Hakkında Yönetmelik ile bu Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmelik kapsamında çalışma izni verilecek işyerleri arasında su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisleri yer almadığından ve Su Ürünleri Yönetmeliği'nde konuya yönelik bir madde bulunduğundan Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 23-10-2001 tarih ve B100TSH0120009-17410 sayılı yazısı ile su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerine Bakanlığımızca çalışma izni verilmesi uygun görülmüştür.

Bu nedenle, su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerine ilişkin çalışma izni, aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde Bakanlığımızca verilecektir.

3.2. Su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerine çalışma izni verilmesi işlemleri, o tesisin bulunduğu ildeki Bakanlığımız İl Müdürlüğü'nce ve İl Müdürlüğü bünyesinde Kontrol Şube Müdürlüğü'nce yürütülecektir.

3.3. Çalışma izni, yerinde yapılan inceleme sonucu Su Ürünleri Yönetmeliğinin 26'ncı maddesinde belirtilen teknik ve hijyenik şartları sağlayan ve belgeleri uygun görülen su ürünleri tesisinin faaliyete geçmesi için, Su Ürünleri Yönetmeliğinin 25. maddesi doğrultusunda verilecektir.

3.4. Çalışma izni verilmesine yönelik denetim işlemleri, 2 nci maddede tanımlanan denetim elemanlarınca yapılacaktır. Bakanlık denetçi onay listesinde tesisin bulunduğu il ve il denetçisinin isminin bulunmaması halinde, o ilin İl Müdürlüğü Kontrol Şube Müdürlüğü'nce görevlendirilmiş, en az 4 yıllık yüksek eğitim görmüş, denetim, su ürünleri ithalat, ihracat kontrolleri ve ilgili mevzuat konusunda Bakanlıkça hizmet içi eğitimlerde eğitilmiş elemanlar tarafından yapılacaktır.

4. ÇALIŞMA İZNI VERİLMESİ

4.1 Çalışma izni verilmesi için tesisin bulunduğu yerdeki Bakanlık İl Müdürlüğüne tesis gerçek veya tüzel kişiliğince verilecek başvuru dilekçesinde ilgili gerçek veya tüzel kişiliğin adı belirtilecek, imza sahibinin adı ve soyadı açık olarak yazılacak, imza, kaşe ve tarih bulunacaktır. Dilekçeye aşağıda belirtilen belgeler eklenecektir.

4.2. İzin İçin Gerekli Belgeler:

4.2.1. Tesis Bilgi Formu: Tesisin teknik, personel ve diğer özelliklerini gösterir Ek.1 deki forma uygun olarak tesis sahibi veya yetkilisince doldurulmuş form,

4.2.2. Firmanın Kuruluş Belgesi ve Yetkililerin İmza Sirküleri: Tesis kuran özel veya tüzel kişiliğin kuruluşunu belirten Ticaret Sicili Gazetesi veya fotokopisi ve Firma yetkililerinin imza sirküleri örneği,

4.2.3. Tesis Yerleşim Planı: Tesise ait tüm bölümleri gösteren, teknik resim kurallarına göre hazırlanmış plan,

4.2.4. Tesis Su Kullanım Planı ve Analiz Raporları : Tesisin su kullanımına yönelik olarak, Bakanlığımız Su Ürünleri Kalite Kontrol El Kitabının III. Bölümünde belirtilen Su Genelgesine uygun olarak hazırlanmış ve numaralandırılmış su alım yerlerini de içeren su planı ve su kullanımına ilişkin başlangıç analiz raporları,

4.2.5. Tesis Üretim Kapasite Raporu: Tesisin işleyeceği hammadde veya mamul madde üzerinden günlük ve yıllık olarak ilgili birimlerden alınan kapasite raporu,

4.2.6. Tesis İş Akım Şeması: Tesiste imal edilecek her ürün grubunun imalatına yönelik yapılan işlemi gösterir şema,

4.2.7. Teknik Sorumlu Sözleşmesi: Tesis üretim kapasitesi 500kg/gün ve üzerinde ise tesis sahibi ile tesis teknik sorumlusu arasında yapılmış Noter onaylı sözleşme,

4.2.8. Ölçüm Cihazları Kalibrasyon Belgesi: Tesiste kullanılan her türlü ısı, basınç, tartım v.b. cihazların belgelendirilip ilgili birimlerce kontrollerinin yapıldığına ilişkin belge,

4.2.9. Sağlık Raporları: Tesiste çalışan personelin ilk işe girişlerinde tıbbi kontrollerinin yapıldığını gösterir sağlık kuruluşlarından alınan rapor,

4.2.10. Deşarj veya Atık Su Bağlantı İzin Belgesi: Su Ürünleri Kanunu'nun 20. maddesi gereği, zararlı atık suların deniz ve iç sulara dökülmesi veya döküleceği şekilde tesisat yapılması yasaklanmıştır. Bu nedenle, işleme tesisinde atık su arıtma tesisi veya bağlantısı sağlanabilecek kanalizasyon hattı mevcut değil ise, atık suların tasfiyesinin, atık su arıtma tesisi yapılıncaya veya bağlantı izni sağlanıncaya kadar geçici olarak fosseptik çukuru veya benzeri bir sistemle sağlanmasının Valilikçe onaylandığını gösterir belge, (06.02.2004 tarih ve 250 10 08 11 SÜH-42-05-207-003189 sayılı yazımız ile Su Ürünleri İşleme Değerlendirme Tesislerine Ön Çalışma İzni verilmesi uygulaması başlatılmıştır.)

(14.01.2005 tarih ve 250 10 08 11 SÜH-42-05-58-001134 sayılı yazımız ile Genelgeden "Deşarj veya Atık Su Bağlantı İzin Belgesi" çıkarılarak yerine "Gayri Sıhhi Müessese Ruhsatı" ve ayrıca "Yapı Kullanma İzin Belgesi" ilave edilmiştir.)

(16.11.2005 tarih ve 250 10 08 11 /SÜH-42.05-1493-025877 sayılı yazımız ile Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik 10 Ağustos 2005 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdiğinden, Genelgeden Gayri Sıhhi Müessese Ruhsatı çıkarılmış olup, yerine "İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı" ilave edilmiştir.)

4.3. Bakanlıkça gerek duyulduğu takdirde bu belgelere ilaveten ek belgeler istenebilir.

4.4. Belgeler üzerinde yapılan tetkiklerden sonra, belgelerde belirtilen bilgiler doğrultusunda, I. Bölümün 4. maddesinde belirtilen kişilerce tesis yerinde incelenecektir.

4.5. Tesisin yerinde incelemesi, Su Ürünleri Yönetmeliğinin 26 ncı maddesi doğrultusunda, tesisin taşınması gereken genel şartlar açısından yapılacaktır. Tesisin işleyeceği ürün türü ve şekline göre de tesis özel şartları dikkate alınarak 26, 27, 28, 29 ve 32 inci madde hükümleri doğrultusunda teknik inceleme yapılacaktır.

Belgelerin uygun bulunması ve yerinde yapılan inceleme sonucunda tesisin teknik ve hijyenik açıdan yeterli görülmesi halinde, tesise çalışma izni verilecek ve EK-2 de örneği bulunan " Çalışma İzin Belgesi" düzenlenerek ilgili tesise bir üst yazı ile gönderilecektir.

4.6. Tesis uygun bulunmadığı veya istenen belgeler eksik olduğu takdirde, gerekli uyarılar yapılarak eksiklik, yetersizlik veya uyumsuzlukların giderilmesi istenecek ve bunlar tamamlandıktan sonra çalışma izni verilecektir.

4.7. Çalışma İzin Belgesi, verilen İl Müdürlüğünce su ürünleri çalışma izni kayıt defteri tutulacaktır. Kayıt defterinde bulunan çalışma izni numarası ve verilmiş tarihi belge üzerindeki numara ve tarih ile aynı olacaktır.

4.8 Çalışma İzni Belgesine yazılan çalışma izin numarası bir sistem dahilinde belirlenecektir. Bu numara belgenin verildiği yılla başlayacak, tesisin bulunduğu ilin trafik kod numarası eğer, tesis ilçede ise o ilçenin kod numarası ve kayıt defteri sıra numarası verilerek oluşturulacaktır. (Örneğin, Ankara ili Gölbaşı ilçesinde bulunan çalışma izni kayıt defterinde sıra numarası 02 olan ve 2002 yılında çalışma izni verilen tesisin Çalışma İzni Numarası 2002/ 06. 0610-02 olacaktır.) Ayrıca belgeye tarih verilerek bunlar belgenin üstüne yazılacaktır.

4.9 Belgeye tesisin çalışma izni verilmesine yönelik faaliyet alanı açık ve net olarak yazılacaktır. Yazılan faaliyet alanı, EK-1 in 9 uncu maddesinde belirtilen ve yapılan inceleme sonucunda uygun görülen faaliyet alanı ile uyumlu olacaktır.

4.10 İl Müdürlüklerince verilen çalışma izinleri müracaat sahibine bildirilirken aynı zamanda Bakanlığa da bildirilecektir.

5. ÇALIŞMA İZİNİ OLAN VEYA OLMAYAN TESİSLERİN DURUMU

Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce kurulmuş ve çalışma izni olmadan faaliyet gösteren tüm su ürünleri işleme ve değerlendirme tesisleri ile İl Müdürlüklerince çalışma izni verilen tesisler, İl Müdürlüğüne müracaat ederek 01 Haziran 2002 tarihinden itibaren bir yıl içinde çalışma izin belgesi almak veya mevcut belgelerini bu Genelge doğrultusunda yenilemek zorundadırlar. Bu süre içinde çalışma izni almayan veya yenilemeyen tesisler hakkında Genelgenin 7 nci maddesinin 7.2 nci fıkrasındaki hüküm uygulanacaktır.

6. DEĞİŞİKLİK VE İLAVELER

Çalışma izni almış tesislerde yapısal veya teknik şartlar açısından bir değişiklik yapıldığı takdirde, ilgili gerçek veya tüzel kişilik tarafından, yapılan değişiklik bir dilekçe ile İl Müdürlüğü'ne bildirilecektir. Yapılan değişiklik yerinde incelenecek, uygun bulunması ve çalışma izni belgesinde yer alan bilgilerde değişiklik olması durumunda çalışma izni yeniden düzenlenecektir. Değişiklik uygun bulunmadığı takdirde, gerekçeleri ile birlikte ilgiliye bildirilecek, eksiklik ve yetersizliklerin giderilmesi halinde çalışma izin belgesi düzenlenecektir.

Çalışma izni, üzerinde yazılı gerçek veya tüzel kişi adres ve faaliyet alanı için geçerlidir. Bunlardan herhangi birinin değişmesi halinde çalışma izin belgesi geçerliliğini kaybeder. Çalışma izninde belirtilen sahip ve unvanın değişmesi halinde, değişikliğe ait bilgi ve belgeler bir dilekçe ekinde İl Müdürlüğü'ne verilerek, gerekli değişikliğin yapılması talep edilecektir. İl Müdürlüğü'nce gerekli düzeltme yapılarak yeni bir çalışma izin belgesi düzenlenecektir.

7. DENETİM

7.1. Çalışma izni almış tesislerde altı ayda bir rutin olarak, çalışma izin şartlarının devamlılığının sağlanması açısından yerinde denetlenecektir. Denetim, Su Ürünleri Yönetmeliğinin 26, 27, 28, 29, 30, 31 ve 32'nci madde hükümleri dikkate alınarak yapılacak ve belirtilen madde şartlarının tesis ürün işleme şekline göre uyumu ve geçerliliği aranacaktır.

Denetim sonucunda bir tutanak düzenlenerek, görülen mevcut durum, eksiklikler, yetersizlikler ve yapılması öngörülen işlemler bu tutanakta belirtilecek, denetçiler ile tesis teknik sorumlusu veya yetkilisi tarafından imzalanacaktır.

7.2 Denetimde görülen eksiklik, yetersizlik ve olumsuzlukların giderilmesi için tesise bir aydan az olmamak üzere süre verilecek, süre sonunda yapılan denetimde iyileştirici ve düzenleyici çalışma yapılmadığı, eski durumun devam ettiği tespit edildiği takdirde Su Ürünleri Kanunu'nun 36'ncı maddesinin (h) bendinin son fıkrası doğrultusunda işlem yapılacaktır.

8. İZİN BELGESİNİN GEÇERLİLİK SÜRESİ

Çalışma izin belgesi bir yıl için geçerlidir.(16.09.2002 tarih ve 250 10 08 11 SÜH-921-5-1638-025959 sayılı yazımız ile Çalışma İzni Belgesinin geçerlilik süresi 10 yıla çıkartılmıştır.) Bir yılın sona erdiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde izin belgesinin yenilenmesi gerekmektedir. Bu işlem, tesis rutin denetim sonuçları uygun bulunduğu ve çalışma izni için gerekli şartları taşıdığı takdirde, çalışma izin belgesi formunun yeniden düzenlenmesi ile yapılacaktır. Çalışma izin numarasında belge verilmiş yılı yenilenecek, diğer numaralar aynı kalacak, kayıt sıra numarasının yanına kaçınıcı yenileme işlemi yapıldığı yazılacaktır. (Örneğin, 2002 yılında alınan ve bir sene sonra belgesi yenilenen tesisin çalışma izin numarası 2003/06. 0610-02/1 olacaktır.) Bu işlem her yıl tekrarlanacaktır.

Çalışma izin belgesi onaylanan tesisler, İl Müdürlüklerince yenileme işlemini müteakip Bakanlığa bildirilecektir.

Belge yenileme işlemini yaptırmayan tesislerin çalışma izin belgesi iptal edilmiş sayılacak ve izinleri iptal edilen tesisler bir yıl süreyle çalışma izni almak için talepte bulunamayacaklardır.

9. SON HÜKÜMLER

Su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerinin çalışma izni alması, bu tesislerde üretilen ürünlerin Avrupa Birliği'ne veya Avrupa Birliği dışındaki ülkelere ihraç edilebileceği anlamı taşımamaktadır.

Avrupa Birliğine su ürünleri ihraç edecek tesislerin Bakanlığımızdan "Onay Numarası" almaları gerektiği gibi Avrupa Birliği dışındaki ülkelere ihracat yapacak işleme ve değerlendirme tesislerinin de Bakanlığımızca, AB Dışı Ülkelere İhracat Yapabilecek Tesis Listesine dahil edilmesi gerekmektedir.

EK-1 SU ÜRÜNLERİ İŞLEME VE DEĞERLENDİRME TESİSİ BİLGİ FORMU

Firmanın Tanımı

1- Adı	:
2- Adresi	:
3- Telefon ve Faks No	:
4- Ticaret Sicil Numarası	:

Tesisin Tanımı

5- Adı	:
6- Adresi	:

7- Telefon ve Faks No :

8- E-posta Adresi :

İdari Sorumlu

- Adı Soyadı :

- Unvanı :

- Telefon No :

Teknik Sorumlu

- Adı Soyadı : - Adı Soyadı :

- Ünvanı : - Ünvanı :

- Telefon No : - Telefon No :

Tesisin Faaliyeti

9-Tesisin İşlediği ve/veya Değerlendirdiği Su Ürünleri

Canlı Balık ve Diğer Su Ürünleri (1)

Taze Soğutulmuş Balık ve Diğer Su Ürünleri (1)

İşlenmiş Balık ve Diğer Su Ürünleri (dondurulmuş, tütsülenmiş, kurutulmuş, tuzlanmış, salamura, konserve vb.) (1)

Canlı Çift Kabuklu Yumuşakçalar (Kara midye, kum midyesi, kıllı midye, istiridye, kidonya, akivades, vb.)

İşlenmiş ve Dondurulmuş Çift Kabuklu Yumuşakçalar

Kabuklular (karides, kerevit vb.)

Havyar

Balık Yağı

Diğer

1. Ürün türü, ismi, avcılık veya yetiştiricilik ürünü olup olmadığı açık ve net olarak belirtilecektir.

10. Ham Maddeye Dayalı Üretim Kapasitesi (Ton/Gün- Ton/Yıl)

11. Ham Madde ve Mamul Madde

Ham Madde Adı(Tür) Mamul Madde Adı	<u>Kapasitesi(Ton/Gün-Ton/Yıl)</u>
------------------------------------	------------------------------------

12- Tesisin Çalışma Süresi

Saat/Gün :

Gün/Yıl :

Vardiya :

Sayı ve :

Süresi

Tesisin Yerleşim Durumu ve Alt Yapısı

13- İl Merkezine Uzaklığı (Km) :

14. Tesisin Toplam Yerleşim Alanı (m²) :

15. Birim Alanları Büyüklüğü (m²) :

İdari Bölüm :

Sosyal Tesisler :

İşleme ve Değerlendirme :

Ambalajlama (Paketleme) :

Soğuk Muhafaza :

Diğerleri :

Tesis Personeli

16-Tesiste Çalışan Personel

<u>Personelin Niteliği</u>	<u>Sayısı</u>	<u>Eğitim Düzeyi</u>
----------------------------	---------------	----------------------

A- Teknik ve Sağlık Personel

Mühendis

Veteriner Hekim

Diğer

B- İdari Personel

Muhasebeci

Şoför

Bekçi

Diğer

C- İşçi (İşleme, değerlendirme, muhafaza, ambalajlama vb. dahil üretim alanında çalışan)

Tesis Sahibi veya Yetkilisi

Adı Soyadı

İmza, Kaşe

Tarih

EK-2 ÇALIŞMA İZİN BELGESİ FORMU

T. C.
REPUBLIC OF TURKEY
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
MINISTRY OF AGRICULTURE AND RURAL AFFAIRS
..... **TARIM İL MÜDÜRLÜĞÜ**
AGRICULTURE DIRECTORATE OF ..... PROVINCE

SU ÜRÜNLERİ TESİSİ ÇALIŞMA İZİN BELGESİ
FISHERY ESTABLISHMENT LICENCE CERTIFICATE

TESİSİN ADI : .....
NAME OF ESTABLISHMENT

TESİSİN ADRESİ : .....
ADDRESS OF ESTABLISHMENT

TESİSİN FAALİYET ALANI : .....
TYPE OF LICENCE FOR PRODUCTION

ÇALIŞMA İZİN NUMARASI : .....
LICENSE NUMBER

BELGE VERİLİŞ TARİHİ : .....
REGISTER DATE

Bu çalışma izni yukarıda adı geçen tesise 1380 sayılı Su Ürünleri Kanunu ve
Su Ürünleri Yönetmeliğininin 25 inci maddesi doğrultusunda
...../200... - ...../200...
tarihleri arasında geçerli olmak üzere verilmiştir.

Above mentioned establishment licensed in accordance with Fishery Law numbered 1380 and
article 25 of Fishery Regulation. This licence is valid between
...../200... - ...../200...
issued dates.

BAKANLIK İL MÜDÜRÜ
PROVINCIAL DIRECTOR

- Bağı ve İlgili Kurumlar I
- Üyesi Bulduğumuz Kuruluşlar I
- Kurul, Komisyon ve Komiteler

©KKGM - Akay Cad. No:3 Bakanlıklar/ANKARA Tel: (009)-0312-4174176

